

Lời chào đầu xuân 2022 từ Trưởng đại diện Văn phòng JICA Việt Nam

TIÊU ĐIỂM

Triển khai đào tạo trực tuyến dành cho cảnh sát biển Việt Nam
(Trang 3)

Tuần lễ môi trường Việt Nam - Nhật Bản
(Trang 3)

JICA ký kết Hiệp định vốn vay ODA cho Dự án cải thiện môi trường nước Tp. Hồ Chí Minh
(Trang 5)

JICA tiếp tục hỗ trợ Việt Nam phòng chống dịch COVID-19
(Trang 5)

JICA tổ chức tập huấn online về "Quản lý chu trình dự án"
(Trang 6)

Ông SHIMIZU Akira
Trưởng Đại diện JICA Việt Nam

Nhân dịp Năm mới 2022, tôi xin gửi đến Quý vị độc giả lời Chúc mừng đầu xuân tốt đẹp nhất.

Nhìn lại năm 2021

Tháng 9/2021, Chính phủ Việt Nam đã chuyển từ chính sách "zero-COVID" thực thi trong gần hai năm sang "Sống chung an toàn với dịch COVID-19" nhằm phục hồi nền kinh tế và đời sống xã hội bị ảnh hưởng bởi các biện pháp giãn cách xã hội trong bối cảnh "Bình thường mới".

Phù hợp với chủ trương của Chính phủ Việt Nam "cân bằng giữa phòng chống dịch và phát triển kinh tế", năm 2021, JICA cũng đã thực hiện các hợp tác tập trung vào "Đối phó với dịch bệnh COVID-19" và "Phục hồi kinh tế trong bối cảnh đại dịch COVID-19".

Về đối phó với dịch bệnh COVID-19, tính đến nay Chính phủ Nhật Bản đã tặng Việt Nam hơn 5,5 triệu liều vaccine phòng COVID-19, các công ty Nhật Bản ủng hộ hơn

800 triệu yen Nhật cho Quỹ vaccine phòng COVID-19, JICA cũng đã nỗ lực cao nhất để góp phần giúp người dân Việt Nam vượt qua giai đoạn khó khăn do dịch bệnh.

Đặc biệt, nhằm đáp ứng yêu cầu khẩn cấp trong phòng chống dịch COVID-19 tại Việt Nam, JICA đã và đang cung cấp các trang thiết bị y tế, sinh phẩm, hộp lạnh bảo quản vaccine... với tổng trị giá viện trợ là 800 triệu yen. Cùng với sự hợp tác lâu dài trong lĩnh vực tăng cường hệ thống y tế và hệ thống xét nghiệm, JICA cùng các đơn vị trong các dự án hợp tác đã thiết lập được cơ sở giúp đưa vật tư và trang thiết bị được cung ứng này sử dụng kịp thời và nhanh chóng khi cần thiết.

Về phục hồi kinh tế trong bối cảnh COVID-19, JICA đã triển khai nhiều dự án và có những thành tựu đáng kể, tiêu biểu trên các lĩnh vực: Phát triển cơ sở hạ tầng và phát triển nguồn nhân lực.

JICA cung cấp hộp lạnh bảo quản vaccine cho Viện Vệ sinh dịch tễ Trung ương (NIHE) hỗ trợ chiến dịch tiêm chủng vaccine COVID-19 (tháng 11/2021)

Tiến độ thi công Dự án đường sắt đô thị Tp.HCM tuyến số 1 đang được đẩy mạnh, các đoàn tàu lần lượt được đưa về Việt Nam (Ảnh do MAUR cung cấp)

Về phát triển cơ sở hạ tầng: Dự án đường sắt đô thị Tp. HCM tuyến số 1, trong bối cảnh dịch bệnh COVID-19 căng thẳng, hàng nghìn công nhân viên vẫn làm việc không ngừng nghỉ, các đoàn tàu vẫn được vận chuyển lần lượt từ Nhật Bản về Việt Nam. Toàn tuyến cầu cạn đoạn Mai Dịch – Nam Thăng Long thuộc đường Vành đai 3, công trình Dự án mở rộng hệ thống cấp nước tỉnh Bình Dương sử dụng nguồn vốn cho vay và đầu tư hải ngoại đã hoàn thành. Khảo sát thu thập số liệu phát triển cảng Liên Chiểu tại Đà Nẵng đã hoàn thành. Dự án mở rộng nhà máy thủy điện Đa Nhim đã hoàn thành và bắt đầu đưa vào vận hành thương mại. Đây là dự án được Nhật Bản hỗ trợ xây dựng từ những năm 1960. Dự án điện gió trên đất liền tại tỉnh Quảng Trị sử dụng nguồn vốn cho vay và đầu tư hải ngoại cũng đã hoàn thành và bắt đầu đưa vào vận hành thương mại.

Về Phát triển nguồn nhân lực: JICA đã thực hiện Dự án hợp tác với Viện Phát triển Nguồn nhân lực Việt Nam - Nhật Bản (VJCC) và Trường Đại học Việt Nhật (VJU) triển khai đào tạo nguồn nhân lực công nghiệp và giáo dục đại học.

Chuỗi bài giảng kỉ niệm chuyến thăm của thủ tướng Nhật Bản Suga Yoshihide tại đại học Việt Nhật (VJU) tháng 3/2021

Các hoạt động trong năm 2022

Năm 2022 đánh dấu 30 năm Nhật Bản nói lại Hỗ trợ phát triển chính thức (ODA) cho Việt Nam kể từ năm 1992. Năm 2023 là năm kỷ niệm 50 năm thiết lập quan hệ ngoại giao giữa Việt Nam và Nhật Bản.

JICA sẽ tiếp tục các hoạt động hỗ trợ Việt Nam đã được triển khai từ năm ngoái trong đối phó với dịch bệnh COVID-19 và phục hồi kinh tế trong bối cảnh đại dịch COVID-19.

Bên cạnh đó, JICA sẽ thúc đẩy các hợp tác mới trong lĩnh vực nông nghiệp, quản trị, chuyển đổi số (DX), hỗ trợ các doanh nghiệp tư nhân đầu tư thông qua nguồn vốn cho vay đầu tư hải ngoại... nhằm thúc đẩy phát triển kinh tế Việt Nam.

Đặc biệt, Chính phủ Việt Nam hướng tới mục tiêu dài hạn đạt phát thải ròng bằng 0 vào năm 2050 mà Việt Nam đã cam kết tại Hội nghị lần thứ 26 các Bên tham gia Công ước khung của Liên hợp quốc về biến đổi khí hậu (COP26), JICA sẽ tiếp tục tập trung vào các hợp tác về năng lượng tái tạo như điện mặt trời, điện gió, xây dựng xã hội tái chế quy mô toàn diện trong tương lai thông qua các dự án đang triển khai trong nghiên cứu kinh tế tuần hoàn và phát điện từ chất thải, đưa đường sắt đô thị Tp. HCM tuyến số 1 hiện đang xây dựng vào hoạt động góp phần giảm phát thải CO₂.

Hơn nữa, JICA sẽ áp dụng tất cả các hình thức như: Du học, đào tạo, hợp tác với chính quyền địa phương và khu vực tư nhân để nỗ lực tăng cường mối quan hệ giữa hai nước Việt Nam – Nhật Bản trên phạm vi rộng hơn bao giờ hết.

Lãnh đạo cấp cao hai nước tiếp tục duy trì thường xuyên các chuyến thăm ngoại giao, quan hệ hai nước đang ở giai đoạn tốt nhất trong lịch sử. Sự tin cậy dựa trên hiểu biết lẫn nhau là cơ sở gắn bó và phát triển thêm mối quan hệ này. JICA sẽ nỗ lực hơn nữa đóng góp vào sự phát triển của Việt Nam thông qua chuyển giao kỹ thuật như cử chuyên gia, đào tạo... đồng thời thúc đẩy hơn nữa việc kết nối giữa con người với nhau, góp phần củng cố và phát triển quan hệ hữu nghị giữa hai nước.

Triển khai đào tạo trực tuyến dành cho cảnh sát biển Việt Nam

JICA với sự hợp tác của Cảnh sát biển Nhật Bản đã tiến hành tổ chức lớp đào tạo trực tuyến cho Cảnh sát biển Việt Nam trong ba ngày từ 13/12/2021 tới 15/12/2021.

Khóa đào tạo này nằm trong khuôn khổ chương trình hợp tác kỹ thuật phi dự án “Đào tạo tăng cường năng lực cho Cảnh sát biển Việt Nam”, được tổ chức cho 10 học viên là cán bộ của Cảnh sát biển Việt Nam. Thông qua hình thức hội thảo trực tuyến tại văn phòng JICA Việt Nam tại Hà Nội, Cảnh sát biển Nhật Bản sẽ trình bày các bài giảng về “Pháp luật Quốc tế và Thực thi pháp luật trên biển”, “Các kỹ thuật dự đoán và Xử lý vật trôi dạt trên biển” cũng như chia sẻ các kinh nghiệm, kỹ thuật chế ngự tội phạm.

Biển Đông cũng là vùng biển phải chịu nhiều ảnh hưởng của thiên tai, nên xác suất xảy ra sự cố trên biển là khá cao. Ngoài ra, cùng với sự tăng trưởng về giao lưu, giao thương của con người và hàng hóa, những năm gần đây, số lượng tội phạm hàng hải cũng gia tăng, vì vậy, tăng cường xử lý trấn áp các vụ việc vi phạm

như buôn lậu, đánh bắt trộm, khủng bố đang trở thành một vấn đề vô cùng quan trọng.

Chương trình hợp tác kỹ thuật này cùng với dự án vốn vay “Tăng cường năng lực đảm bảo an ninh an toàn trên biển Việt Nam” với mục đích cung cấp tàu tuần tra biển, nhằm nâng cao năng lực cứu nạn cứu hộ và thực thi pháp luật trên biển nhanh chóng và phù hợp, đảm bảo tự do hàng hải và an ninh an toàn cho lãnh hải Việt Nam. Chương trình đóng góp vào mục tiêu SDGs (Mục tiêu phát triển bền vững) số 14 và 16, và góp phần vào hiện thực hóa một Ấn Độ Dương-Thái Bình Dương tự do và rộng mở.

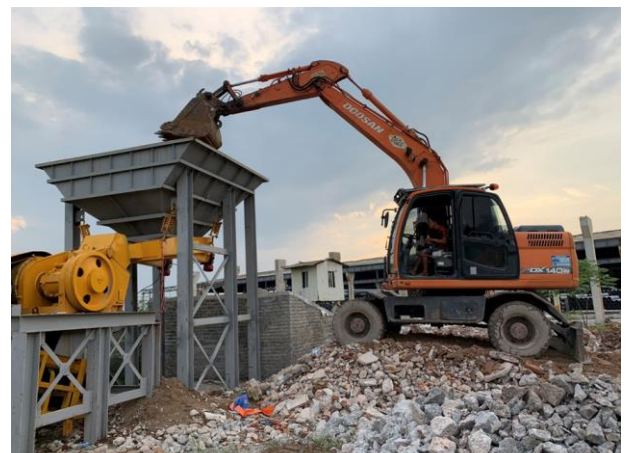

Toàn cảnh Hội thảo trực tuyến tại Văn phòng JICA Việt Nam

Tuần lễ môi trường Việt Nam - Nhật Bản

Ngày 15/12/2021, trong khuôn khổ “Tuần lễ Môi trường Việt Nam - Nhật Bản” do Bộ Tài nguyên và Môi trường Việt Nam (Bộ TNMT) và Bộ Môi trường Nhật Bản đồng tổ chức, JICA đã phối hợp với Viện Chiến lược, Chính sách Tài nguyên và Môi trường (ISPONRE) tổ chức ① “Hội thảo Quản lý chất thải theo hướng kinh tế tuần hoàn”, và phối hợp với Bộ TNMT tổ chức ② Sự kiện chuyên đề “Đối thoại với các bên liên quan về thiết kế hệ thống báo cáo phát thải khí nhà kính (KNK) cấp cơ sở tại Việt Nam”.

① Hội thảo Quản lý chất thải theo hướng kinh tế tuần hoàn

Vận hành dây chuyền máy nghiền rác thải xây dựng để tái sản xuất vật liệu xây dựng của Dự án JST-JICA SATREPS về quản lý và tái chế rác thải xây dựng, Hà Nội, tháng 9/2020

Sự kiện nhằm chia sẻ kinh nghiệm của Nhật Bản về chính sách kinh tế tuần hoàn với trọng tâm là tái chế và quản lý chất thải. Hơn 200 đại biểu đến từ các cơ quan nhà nước, chính quyền địa phương và các viện nghiên cứu của Việt Nam đã tham dự hội thảo.

Giáo sư Ken Kawamoto, Đại học Saitama đã giới thiệu công nghệ tái chế chất thải xây dựng được phát triển trong Dự án Hợp tác kỹ thuật SATREPS* do Đại học Saitama, Đại học Xây dựng Hà Nội và các viện nghiên cứu khác thực hiện thông qua việc áp dụng kinh nghiệm của Nhật Bản. Công nghệ này cho phép tái chế hơn 97% chất thải xây dựng tại Nhật Bản vào năm 2018.

Việc đưa khái niệm kinh tế tuần hoàn vào Luật Bảo vệ Môi trường sửa đổi được Quốc hội Việt Nam thông qua vào năm 2020 là một trong những bước đột phá trong chính sách môi trường của Chính phủ.

Tuy nhiên, để hiện thực hóa khái niệm này và chuyển đổi nền kinh tế tuyến tính hiện tại sang nền kinh tế tuần hoàn đòi hỏi khuôn khổ pháp lý chặt chẽ cho phép tất cả các thành phần của nền kinh tế áp dụng mô hình kinh tế tuần hoàn trong thiết kế, sản xuất sản phẩm, cung cấp dịch vụ, tiêu dùng cũng như xử lý chất thải.

Ông Murooka Naomichi, Phó trưởng Đại diện Văn phòng JICA Việt Nam chia sẻ: “Tôi hy vọng rằng kinh nghiệm của Nhật Bản về thúc đẩy kinh tế tuần hoàn, thông qua tăng cường hợp tác của chính quyền trung ương với chính quyền địa phương, tăng cường quan hệ đối tác hiệu quả với khu vực tư nhân và thu hút người tiêu dùng, sẽ giúp ích cho Chính phủ Việt Nam trong việc xây dựng và thực hiện các chính sách kinh tế tuần hoàn.”

Tiền sỹ Nguyễn Đình Thọ - Viện trưởng Viện Chiến lược, Chính sách Tài nguyên và Môi trường - đánh giá cao sự hỗ trợ của JICA trong việc xây dựng các quy định chi tiết về kinh tế tuần hoàn trong Nghị định sắp tới theo luật sửa đổi. Ông khẳng định: "Là cơ quan đầu mối phụ trách xây dựng chính sách kinh tế tuần hoàn tại Bộ TNMT, chúng tôi cho rằng những kiến

thức và kinh nghiệm mà các diễn giả Nhật Bản chia sẻ là vô cùng quan trọng, giúp chúng tôi hiện thực hóa các chính sách và chiến lược về kinh tế tuần hoàn trong thời gian tới”.

**SATREPS (Science and Technology Research Partnership for Sustainable Development): Chương trình hợp tác nghiên cứu khoa học và công nghệ vì sự phát triển bền vững giữa JICA và cơ quan của Chính phủ Nhật Bản là Cơ quan Khoa học và Công nghệ Nhật Bản (JST).*

② Đối thoại với các bên liên quan về thiết kế hệ thống báo cáo phát thải khí nhà kính (KNK) cấp cơ sở tại Việt Nam

Cuộc đối thoại có sự tham gia của đại diện hai chính phủ Nhật Bản và Singapore. Đại biểu của mỗi nước đã giới thiệu và chia sẻ kinh nghiệm thực tiễn trong vận hành hệ thống báo cáo KNK cấp cơ sở, và các thông lệ giám sát KNK của từng quốc gia.

Bên cạnh các bài học kinh nghiệm từ Hệ thống báo cáo tiêu thụ năng lượng trực tuyến đang được triển khai tại Việt Nam dựa trên Luật sử dụng năng lượng tiết kiệm và hiệu quả, Bộ Môi trường Nhật Bản cũng chia sẻ kinh nghiệm thực tiễn của Nhật Bản về việc thiết kế hệ thống báo cáo trực tuyến tích hợp (Hệ thống báo cáo trực tuyến hiệu quả năng lượng và âm lên toàn cầu, viết tắt là EEGS), là một công cụ để hợp nhất các nhiệm vụ báo cáo khác nhau về tiêu thụ năng lượng, KNK và fluorcarbon thành một hệ thống duy nhất.

Tại cuộc đối thoại, các bên đã trao đổi tích cực dưới nhiều góc độ trên quan điểm về hệ thống hỗ trợ, cách thức phối hợp giữa các bên liên quan và doanh nghiệp. Cuộc đối thoại cũng đưa ra một số giải pháp về hệ thống báo cáo phát thải KNK cấp cơ sở hiệu quả và bền vững dựa trên những kinh nghiệm của Nhật Bản, Việt Nam và Singapore. Những ý kiến trao đổi này sẽ đóng góp vào các khuyến nghị cho Bộ TNMT, cơ quan điều hành hệ thống.

JICA ký kết Hiệp định vốn vay ODA cho Dự án cải thiện môi trường nước Tp. Hồ Chí Minh

Ngày 27/12/2021, Cơ quan Hợp tác Quốc tế Nhật Bản (JICA) đã ký với Chính phủ Việt Nam Hiệp định vay ODA trị giá 10.813 triệu yen cho "Dự án Cải thiện môi trường nước Tp.HCM Giai đoạn 2" nhằm hỗ trợ cải thiện hệ thống thoát nước tại thành phố.

Mục tiêu của Dự án nhằm cải thiện môi trường vệ sinh đô thị và sinh hoạt của thành phố thông qua việc nâng cao năng lực xử lý nước thải và giảm thiệt hại do ngập úng, góp phần thực hiện Mục tiêu 6 trong Mục tiêu phát triển bền vững (SDGs) về đảm bảo đầy đủ và quản lý bền vững tài nguyên nước và hệ thống vệ sinh cho tất cả mọi người.

Hiệp định vay I của Dự án được ký kết vào tháng 3/2006 với trị giá 155,7 triệu yen; Hiệp định II được ký vào tháng 3/2008 với trị giá 1.316,9 triệu yen; và Hiệp

định III được ký vào tháng 5/2016 với trị giá 2.096,7 triệu yen. Đây là khoản vay ODA thứ tư của Dự án.

Thông cáo báo chí của JICA:

https://www.jica.go.jp/press/2021/20211228_10.html

Nhà máy xử lý nước thải

JICA tiếp tục hỗ trợ Việt Nam phòng chống dịch COVID-19

Cơ quan Hợp tác Quốc tế Nhật Bản (JICA) tiếp tục hỗ trợ Việt Nam phòng chống dịch bệnh COVID-19 thông qua việc bàn giao lô trang thiết bị y tế gồm 5 máy thở, 5 máy điện tim và 7 lồng ấp trẻ em cho Bệnh viện Trung ương Huế (TW Huế) hôm 27/12/2021. Lô hàng này là hoạt động hỗ trợ trang thiết bị y tế đầu tiên trong khuôn khổ Dự án “Tăng cường Năng lực cho Bệnh viện Trung ương Huế trong ứng phó với dịch bệnh viêm đường hô hấp cấp (COVID-19)”, theo đó sẽ cung cấp 6 lô hàng với 11 loại thiết bị, với tổng trị giá lên tới 200 triệu yen Nhật (khoảng 39,3 tỷ đồng).

Dịch COVID-19 tiếp tục lan rộng tại Việt Nam với số ca nhiễm hàng ngày vượt quá 15.000 ca, cao hơn cả đỉnh dịch của làn sóng lây nhiễm lần thứ tư vào tháng 9/2021. Tại Thừa Thiên Huế và các tỉnh thành lân cận,

số ca nhiễm hàng ngày cũng trong chiều hướng gia tăng. Dự đoán, số ca nhiễm sẽ còn tiếp tục tăng trong thời gian tới do nhu cầu đi lại tăng cao của người dân trong dịp Tết Nguyên Đán vào cuối tháng 1/2022.

Từ năm 1990 tới nay, JICA đã tiến hành nhiều hoạt động hỗ trợ nâng cao năng lực cho nhân viên y tế tại địa phương, thông qua các trung tâm đào tạo trực thuộc ba bệnh viện trọng điểm vùng.

Từ năm 2005 đến 2010, bên cạnh việc cung cấp trang thiết bị y tế, xây dựng tòa nhà kỹ thuật cao cho Bệnh viện TW Huế bằng nguồn vốn viện trợ không hoàn lại của Chính phủ Nhật Bản, các dự án hợp tác kỹ thuật của JICA đã giúp nâng cao năng lực cho trên 1.000 y, bác sĩ tại Bệnh viện TW Huế và các bệnh viện tỉnh ở khu vực miền Trung.

Thông qua việc hỗ trợ cho Bệnh viện TW Huế - bệnh viện giữ vị trí đầu tàu tại khu vực miền Trung, JICA mong muốn gián tiếp giúp đỡ toàn khu vực nâng cao năng lực ứng phó với các bệnh truyền nhiễm, bao gồm cả dịch bệnh COVID-19.

Ngày 28/12/2021, JICA cũng đã cung cấp 168.000 bộ kit xét nghiệm kháng nguyên nhanh (Trueline/Medicon) cho Bộ Y tế Việt Nam.

JICA sẽ tiếp tục phối hợp cùng Chính phủ Nhật Bản hỗ trợ Việt Nam nâng cao chất lượng dịch vụ y tế và phòng chống sự lây lan của dịch bệnh COVID-19.

Lô trang thiết bị y tế được JICA bàn giao cho Bệnh viện Trung ương Huế vào ngày 27/12/2021

JICA tổ chức tập huấn online về “Quản lý chu trình dự án”

Ngày 2-3/12/2021, Văn phòng JICA Việt Nam đã tổ chức Buổi tập huấn NGO-JICA 2021 với chủ đề “Quản lý chu trình dự án” theo hình thức trực tuyến.

Buổi tập huấn đã thu hút hơn 150 người tham gia, cả Việt Nam và Nhật Bản, đến từ các tổ chức phi chính phủ (NGO), trường đại học, chính quyền địa phương của Nhật Bản và các cơ quan đối tác Việt Nam đang thực hiện hoặc có dự định triển khai dự án trong khuôn khổ Chương trình Đối tác Phát triển của JICA* trong tương lai.

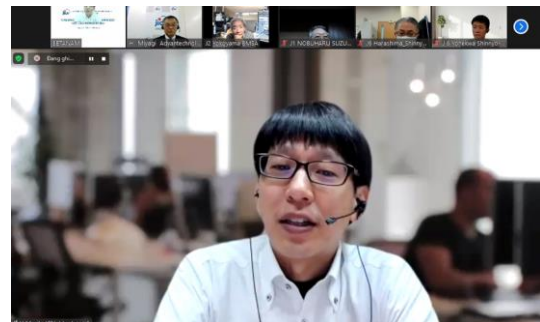
Tại buổi tập huấn, người tham gia được truyền đạt những kiến thức cơ bản về quản lý chu trình dự án, lắng nghe chia sẻ kinh nghiệm của dự án khác về phương thức quản lý và điều chỉnh linh hoạt các hoạt động dự án trong đại dịch COVID-19, đồng thời tích cực tham gia thảo luận về các giải pháp điều chỉnh dự án và đánh giá tính bền vững của dự án, v.v...

Sự kiện đã nhận được rất nhiều phản hồi tích cực và đánh giá cao về nội dung từ người tham gia.

JICA hy vọng những kiến thức và kinh nghiệm được chia sẻ sẽ góp phần nâng cao năng lực cho các cán bộ nhân viên thực hiện dự án của cả hai phía Việt Nam và Nhật Bản, hướng tới quản lý dự án tốt hơn, cùng nhau tìm ra các giải pháp phù hợp cho dự án trong tình hình đại dịch COVID-19 vẫn đang diễn biến phức tạp trên toàn thế giới.

** Tham khảo thêm về Chương trình Đối tác Phát triển của JICA:*

<https://www.jica.go.jp/.../activities/partnership.html>

Giảng viên Morita trong buổi tập huấn online

Contact Us

Cơ quan Hợp tác Quốc tế Nhật Bản (JICA) - Văn phòng Việt Nam
Địa chỉ: Tầng 11, Tòa nhà CornerStone, 16 Phan Chu Trinh, Hà Nội, Việt Nam
Tel: 024-3831-5005; Fax: 024-3831-5009;

Website: <http://www.jica.go.jp/vietnam/vietnamese/index.html>

Facebook: <https://www.facebook.com/jicavietnam/>